

IN MEMORIAM

Ivica Golec (1943-2017)

Kad me je prijateljica Zrinka Pešorda Vardić obavijestila da je hrvatska historiografija ostala bez dr. sc. Ivica Goleca (Petrinja, 23. travnja 1943 – Petrinja, 13. kolovoza 2017), uvaženog člana Matice hrvatske, ali i dobrog čovjeka, bio sam istodobno i iznenađen i tužan. Premda sam iz komunikacije s njim znao da je teško bolestan, a iz glasa prilikom posljednjeg razgovora za zadnje uskršnje blagdane osjetio da mu nije dobro i da mu je teško, nadao sam se da taj razgovor neće biti posljednji te da će još biti prilike da se čujemo. Nažalost, to se nije ostvarilo.

Dr. sc. Ivica Golec rodio se 23. travnja 1943. u Petrinji. Osnovnu i srednju školu (učiteljsku) završio je 1961. u rodnom gradu. Visoku upravnu školu završio je 1967. u Zagrebu, a Pravni fakultet izvanredno u istom gradu 1978. Prvo zaposlenje našao je kao pravnik u Medicinskom centru u rodnom gradu, koji je morao napustiti nakon sloma Hrvatskog proljeća zbog sudjelovanja u osnivanju i radu Upravnog odbora lokalnog ogranka Matice hrvatske. Potom je od 1972. do 1990. bio zaposlen kao pravnik u zagrebačkom poduzeću *Hidrotehna*, odnosno sisačkom *Hidroputu*. Osim što je morao napustiti radno mjesto u rodnom gradu, bilo mu je zabranjeno i bavljenje lokalnom poviješću i arhivistikom, što će mu biti omogućeno tek s demokratskim promjenama u Hrvatskoj (1990), kada se zaposlio kao arhivist-istraživač regionalne povijesti u sisačkom Povijesnom arhivu. Potkraj ljeta 1991. bio je zbog rata prisiljen napustiti obiteljsku kuću u Petrinji, u kojoj je ostao veći dio njegove bogate knjižnice. Kada je njegov rodni grad oslobođen i vraćen pod upravu hrvatskih vlasti u kolovozu 1995., dr. Golec se bez imalo razmišljanja odlučio vratiti na obiteljsko ognjište.

Unatoč poteškoćama koje su mu bile činjene u bavljenju lokalnom poviješću nakon sloma Hrvatskog proljeća, Golec je neumorno istraživao povijest rodnog grada. Kada se zaposlio u Povijesnom arhivu u Sisku, odlučio je upisati poslijediplomski studij iz povijesti. Morao je položiti određene ispite na studiju povijesti, što je i učinio tijekom 1992. godine. Potom je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prijavio disertaciju pod naslovom *Vojni komunitet Petrinja (Militär Comunität Petrinia) 1765.-1881.*, koja je prihvaćena, a potom i obranjena 14. veljače 1996. godine.

Ivica Golec zaposlio se 1. veljače 1994. na Hrvatskom institutu za povijest na projektu *Vojna krajina – građa i studije*, pod vodstvom dr. sc. Mirka Valentića. Tijekom znanstvene karijere u Hrvatskom institutu za povijest bavio se vojnokrajiskom poviješću, naročito poviješću Banske krajine, odnosno Petrinje, njezinim upravnim, gospodarskim, obrazovnim i kulturnim sjedištem, od 18. do 20. stoljeća. Pri tome je objavio nekoliko monografija i znanstvenih radova u kojima je obradio različite historijske teme (obrazovne, gospodarske, društvene, upravne, sportske i dr.) iz lokalne povijesti rodnog grada i šire gradske okolice. Umirovljen je početkom 2009. godine, ali ni tada nije prestao njegov istraživački doprinos hrvatskoj historiografiji. Nakon umirovljenja napisao je nekoliko monografija, među kojima je studija posvećena povijesti hrvatskog bankarstva na području Sisačko-moslavačke županije (*Razvoj novčanih zavoda na području današnje Sisačko-moslavačke županije (1860.–1945.)*, Sisak 2014.), nogometa na petrinjskom području (*100 godina nogometa u Petrinji (1910.–2010.)*, Petrinja 2010.), te sintetske studije o povijesti rodnoga grada (*Povijest grada Petrinje (1204. – 1592. – 2014.)*, Petrinja 2014.). Osim na Hrvatskom institutu za povijest, radio je kao vanjski suradnik na Visokoj učiteljskoj školi u rodnom gradu, gdje je predavao povijest.

Bio je član i predsjednik ogranka Matice hrvatske u Petrinji, počasni predsjednik Hrvatskoga pjevačkog društva *Slavuj*, član Braće hrvatskog zmaja i pročelnik Zmajskog sijela u Sisku. Dodijeljena mu je Nagrada grada Petrinje za životno djelo, koja mu je prirasla srcu, a predsjednik Republike Hrvatske Franjo Tuđman odlikovao ga je 1998. Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge u kulturi.

Dr. sc. Ivicu Goleca upoznao sam tijekom 1998., ubrzo po svome zapošljavanju u Hrvatskom institutu za povijest. Naime, izabravši gospodarsku povijest u ranom novom vijeku kao istraživačku temu, što je jednim dijelom bila i njegova preokupacija, ubrzo sam stupio u kontakt s njim. Bio je ugodan sugovornik, uvijek spreman pomoći, dati savjet i potporu mladim početnicima, što sam ja u tom trenutku bio. Razgovori s njim, njegova podrška i savjeti mnogo su mi značili u izgradnji znanstvene karijere. Podršku mi je pružio i kad sam, zajedno s kolegom Marinom Maninom, preuzeo od njega i dr. Bosiljke Janjatović vođenje sindikalne podružnice Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskom institutu za povijest. Pri tome me je savjetovao kako da budem uspješniji u obavljanju te dužnosti. Moji kontakti s njim nastavili su se i nakon njegovog umirovljenja. U tim razgovorima uvijek se zanimao za Institut, novitete u institutskom izdavaštvu, a naročito za sudbinu znanstvenih novaka. Uvijek je duboko suosjećao s neizvjesnom budućnošću znanstvenih novaka, kojima je isticao ugovor o radu, te je smatrao da su zaslužili da im se osigura radno mjesto na neodređeno vrijeme, odnosno da im se osigura egzistencija.

U ljeto 2017. napustio nas je jedan dragi čovjek, humanist, prepun razumijevanja za ljude u svojoj okolini, jednom riječju dobar čovjek, Ivica Golec.

Milan Vrbanus